

gang af områdets økonomiske og lov-mæssige rammer, det indre energimarked, energiforsyningen i EU samt en kort vurdering eller perspektivering. Bogens nytte som opslagsværk øges yderligere af et indeks.

Handbook of European Union er den „tynde“ udgave af den ovenfor omtalte bog. Den omtales her i en udgave, der relaterer sig til ottende udgave af *Access*, men den skulle i løbet af 2000 komme i en ajourført, sjette udgave. *Handbook* er opbygget på samme måde som *Access*, dog mangler kapitlet om fiskeripolitikken; forskellen i sidetal forklares derfor ved nogenlunde ens omfangsmæssige beskæringer af de enkelte kapitler.

Bøgerne kan anbefales som håndbøger eller opslagsværker; deres primære købere må antages at være biblioteker. Skal man vælge en af de to bøger, er der ingen grund til ikke at vælge den mere grundige, *Access to European Union*.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Kjell Goldmann, Jan Hallenberg, Bengt Jacobsson, Ulrika Mörth, Alexa Robertson, *Politikens internationalisering*, Lund: Studentlitteratur, 1999, 228 s.; Sven Bislev, *En ny og større verden? Globaliseringens ansigter*, København: Fremad, 1999, 127 s., kr. 198,00.

Politikens internationalisering er gennemgående en god introduktionsbog til debatten om politikens internationalisering. Bogen er skrevet til studerende på bachelorniveau og opefter og er velskrevet, velstruktureret og klar i sin fremstilling. Dette er en sjældenhed ved en bog, der har fem forskellige forfattere

til i alt syv kapitler. Bogens første kapitel omhandler en introduktion til begrebet internationalisering og lad mig rose Kjell Goldmann og de øvrige forfattere for at have fastholdt begrebet internationalisering frem for globalisering, der ellers er tidens modeord. Bogen tager herefter i de følgende kapitler fat på en række væsentlige aspekter af internationaliseringsdebatten, herunder den internationale politiske økonomi, EU, europæiseringen og statens forandring, medierne, stormagtspolitik samt nationalisme- og internationalismespørgsmålet. Bogens svaghed er den manglende historiske dimension, der ville sætte vor tids internationalisering i et bredere perspektiv. Der er alt for stor fokus på efterkrigstiden og særlig de sidste 20 år. Således mangler kapitlet om den internationale politiske økonomi en klar perspektivering, da de fleste stater igennem mange år, i alt fald de sidste 100 år, har været ganske afhængige af hinanden. Tænk blot på, hvor stor betydning det fik for den danske økonomi og hele den danske samfundsstruktur, at der fra 1870'erne kunne indsejles billigt korn fra USA og Rusland til Europa! Danmark og de fleste andre europæiske stater har aldrig eksisteret i isolation, så internationaliseringens betydning var lige så afgørende før 1945 som efter. Det afgørende er internationaliseringens ændrede karakter, som dog også enkelte kapitler påpeger.

I rækken af bøger, som behandler vor tids store modebegreb, nemlig globalisering, har vi nu også fået et dansk bidrag, *En ny og større verden? Globaliseringens ansigter*. Bislevs lille debatbog er udsendt i forlaget Fremads debatserie. Bislevs udgangspunkt er klart: globalisering er et godt og vigtigt ord. Desværre for bogen og debatten undlader

gang af områdets økonomiske og lov-mæssige rammer, det indre energimarked, energiforsyningen i EU samt en kort vurdering eller perspektivering. Bogens nytte som opslagsværk øges yderligere af et indeks.

Handbook of European Union er den „tynde“ udgave af den ovenfor omtalte bog. Den omtales her i en udgave, der relaterer sig til ottende udgave af *Access*, men den skulle i løbet af 2000 komme i en ajourført, sjette udgave. *Handbook* er opbygget på samme måde som *Access*, dog mangler kapitlet om fiskeripolitikken; forskellen i sidetal forklares derfor ved nogenlunde ens omfangsmæssige beskæringer af de enkelte kapitler.

Bøgerne kan anbefales som håndbøger eller opslagsværker; deres primære købere må antages at være biblioteker. Skal man vælge en af de to bøger, er der ingen grund til ikke at vælge den mere grundige, *Access to European Union*.

Niels Chr. Sidenius
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Kjell Goldmann, Jan Hallenberg, Bengt Jacobsson, Ulrika Mörth, Alexa Robertson, *Politikens internationalisering*, Lund: Studentlitteratur, 1999, 228 s.; Sven Bislev, *En ny og større verden? Globaliseringens ansigter*, København: Fremad, 1999, 127 s., kr. 198,00.

Politikens internationalisering er gennemgående en god introduktionsbog til debatten om politikens internationalisering. Bogen er skrevet til studerende på bachelorniveau og opefter og er velskrevet, velstruktureret og klar i sin fremstilling. Dette er en sjældenhed ved en bog, der har fem forskellige forfattere

til i alt syv kapitler. Bogens første kapitel omhandler en introduktion til begrebet internationalisering og lad mig rose Kjell Goldmann og de øvrige forfattere for at have fastholdt begrebet internationalisering frem for globalisering, der ellers er tidens modeord. Bogen tager herefter i de følgende kapitler fat på en række væsentlige aspekter af internationaliseringsdebatten, herunder den internationale politiske økonomi, EU, europæiseringen og statens forandring, medierne, stormagtspolitik samt nationalisme- og internationalismespørgsmålet. Bogens svaghed er den manglende historiske dimension, der ville sætte vor tids internationalisering i et bredere perspektiv. Der er alt for stor fokus på efterkrigstiden og særlig de sidste 20 år. Således mangler kapitlet om den internationale politiske økonomi en klar perspektivering, da de fleste stater igennem mange år, i alt fald de sidste 100 år, har været ganske afhængige af hinanden. Tænk blot på, hvor stor betydning det fik for den danske økonomi og hele den danske samfundsstruktur, at der fra 1870'erne kunne indsejles billigt korn fra USA og Rusland til Europa! Danmark og de fleste andre europæiske stater har aldrig eksisteret i isolation, så internationaliseringens betydning var lige så afgørende før 1945 som efter. Det afgørende er internationaliseringens ændrede karakter, som dog også enkelte kapitler påpeger.

I rækken af bøger, som behandler vor tids store modebegreb, nemlig globalisering, har vi nu også fået et dansk bidrag, *En ny og større verden? Globaliseringens ansigter*. Bislevs lille debatbog er udsendt i forlaget Fremads debatserie. Bislevs udgangspunkt er klart: globalisering er et godt og vigtigt ord. Desværre for bogen og debatten undlader

Bislev at definere begrebet. I stedet fastslår han, at begrebet er godt, fordi det benyttes ofte, og fordi det tager sit udgangspunkt i „mere eller mindre konkrete oplevelser“. Det nærmeste, han kommer en definition, er at hævde, at globalisering består i, „at teknologiske, økonomiske, politiske og kulturelle udviklinger påvirker nationalstaten, så den indgår i nogle større sammenhænge“. Det er vel næppe en definition, og det må derfor betragtes som en svaghed ved bogen, at selve globaliseringstermen ikke underkastes en grundigere belysning.

Derimod er bogens øvrige kapitler, som sætter fokus på nationalstatens skæbne, ganske interessante og velskrevne. Kapitlerne behandler de forskellige påvirkninger af nationalstaten: den globale/internationale økonomis påvirkning af nationalstaten, velfærdsstatens overlevelsesmuligheder, internet og ny teknologi samt globale identiteter og kulturer. Alt i alt fungerer de enkelte kapitler udmærket som debatoplæg.

Lars Bo Kaspersen
Sociologisk Institut
Københavns Universitet